

Toelatingsbeleid CVO Noord-Fryslân

Inhoudsopgave

1.	Algemeen	3
2.	Passend Onderwijs	4
3.	De procedure van toelating	5
4.	Toelating tot gymnasium klas 1	6
5.	Toelating vanaf klas 2 vmbo/havo/vwo	6
6.	Toelating tot alternatieve onderwijsconcepten	6
7.	Specifieke instroom	7
8.	Samenstellen klassen/indelen in klassen	9
9.	Wat is Leerwegondersteunend onderwijs (LWOO)?	10
10.	Wat is Praktijkonderwijs (PrO)?	11
11.	Bezwaarprocedure	13
	BIJLAGEN:	
1.	Toelatingscommissie Onderbouw	14
2.	Toelatingscommissie Bovenbouw	15
3.	Procedure aanvraag ondersteuningsmiddelen LWOO en PrO	16
4.	Aanvulling bij het Onderwijskundig Rapport - @Forum	20

1. Algemeen

Het in dit document beschreven toelatingsbeleid geldt voor alle scholen die deel uit maken van de Vereniging voor Christelijk Voortgezet Onderwijs in Noord-Fryslân (CVO-NF). De hieronder genoemde scholen vormen samen de vereniging:

- CSG Comenius Esdoorn
- CSG Comenius Mariënborg
(bestaande uit Klein Mariënborg, Mariënborg en Mariënborg Academie)
- CSG Comenius Zamenhof
- CSG Comenius Sint Anne
(onderwijs vindt plaats in het gebouw van CSG Ulbe van Houten)
- CSG Comenius @Forum
- CSG Ulbe van Houten
- Christelijk Gymnasium Beyers Naudé

De beslissingen omtrent de toelating van leerlingen tot de scholen van CVO-NF worden onder verantwoordelijkheid van de directies van de scholen van CVO-NF en namens het bevoegd gezag genomen door de Toelatingscommissies (TLC) Onderbouw en de TLC Bovenbouw.

De TLC Onderbouw behandelt de aanmeldingen voor klas 1 en heeft zitting op het Centraal Bureau aan de Robert Kochstraat 6 te Leeuwarden. De TLC Onderbouw adviseert de directies van CVO-NF over het wel of niet toelaten van een leerling, het plaatsen van een leerling in een bepaalde klas binnen een niveaustroom en het inzetten van indicatietrajecten. Elke aangemelde leerling, ongeacht locatie, leerjaar of tijdstip, dient voor toelating de commissie te passeren. De Coördinator Leerlingondersteuning CVO-NF is voorzitter van de TLC Onderbouw en vormt samen met vertegenwoordigers van de verschillende scholen de commissie (zie bijlage 1).

De TLC Bovenbouw behandelt de aanmeldingen vanaf klas 2, dit wordt zij-instroom genoemd. Elke school heeft een eigen commissie. De voorzitter en de leden worden benoemd door de directie van de desbetreffende school. De TLC Bovenbouw is verantwoordelijk voor het wel of niet toelaten van een leerling en het plaatsen van een leerling in een bepaalde niveaustroom.

De samenstelling verschilt per school. De directie van de desbetreffende school is verantwoordelijk voor de samenstelling en het functioneren van de TLC. Elke aangemelde leerling, ongeacht locatie, leerjaar of tijdstip, dient voor toelating de commissie te passeren. Indien nodig kan advies worden gevraagd aan de Coördinator Leerlingondersteuning CVO-NF (zie bijlage 2).

Beslissingen over de toelating in de periode van augustus tot en met februari kunnen behalve door de TLC, tevens namens de directie van de desbetreffende school worden genomen.

De TLC is te allen tijde verantwoording verschuldigd aan de directie(s) van de scholen binnen CVO-NF.

2. Passend Onderwijs

De scholen van CVO-NF staan positief tegenover het bieden van onderwijs aan leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte. Met de invoering van Passend Onderwijs hebben alle scholen zorgplicht. Dit betekent, dat de school bij elke aangemelde leerling verantwoordelijk is voor het bieden van een passende onderwijsplek óf het zoeken naar een passende onderwijsplek, als de begeleidingsbehoefte van het kind de mogelijkheden van de school te boven gaat.

Ondanks de ondersteuningsmogelijkheden van de verschillende scholen is er niet voor iedere leerling een passend onderwijs- en/of ondersteuningsaanbod. Er zijn ook kinderen die meer ondersteuning nodig hebben dan een school kan bieden. Met andere (speciale) scholen binnen het Samenwerkingsverband Fryslân-Noard wordt nauw samengewerkt en bestaat er de mogelijkheid toch Passend Onderwijs voor een leerling te vinden.

Op de websites van de scholen biedt het school ondersteuningsprofiel (SOP) van de verschillende scholen een overzicht van de mogelijkheden van ondersteuning, maar ook van de grenzen en beperkingen hierin. Als een school geen plaatsingscapaciteit meer heeft, hebben onze scholen geen zorgplicht in het kader van Passend Onderwijs voor een aangemelde leerling. In dergelijke gevallen zal er altijd in overleg worden gekeken of er plaatsing mogelijk is op een andere school binnen onze vereniging.

Om de overgang van leerlingen van de basisschool naar de scholen van CVO-NF zo goed mogelijk te laten verlopen, worden de leerkrachten van groep 8 bezocht door een intaker of is er telefonisch contact om te bespreken wie de leerling is, wat die kan en welke begeleiding hij/zij eventueel nodig heeft.

3. De procedure van toelating

De aanmeldingen¹ bij de scholen van CVO-NF voor klas 1 worden behandeld volgens de uitgangspunten en de systematiek van de Plaatsingswijzer. Met de Plaatsingswijzer wordt de advisering door de basisschool naar het vervolgonderwijs gebaseerd op de meerjarige ontwikkeling van de leerling, zoals die zichtbaar wordt in het leerlingvolgsysteem van de school. Dit schooladvies is bindend voor plaatsing in een onderwijsniveau van het voortgezet onderwijs (meer informatie zie www.plaatsingswijzer.nl).

Op het aanmeldingsformulier wordt ook informatie aangeleverd over de werkhouding, de motivatie en de sociaal-emotionele ontwikkeling, zoals vermeld in het Onderwijskundig Rapport. Na aanleiding van deze informatie kunnen twijfels bestaan over het kunnen bieden van Passend Onderwijs. Na toestemming van de ouder(s)/verzorger(s) wordt contact opgenomen met de school van de leerling op het moment van aanmelding en wordt om zoveel mogelijk relevante informatie gevraagd. Is er sprake van een specifieke begeleidingsbehoefte, dan wordt tevens informatie gevraagd die aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling is gerelateerd. Het gaat dan om informatie als: diagnostiek, verslaglegging van een psycholoog en dergelijke.

Wanneer de TLC dat noodzakelijk acht kan er een gesprek met de ouder(s)/verzorger(s) worden aangegaan en kan met instemming van de ouder(s)/verzorger(s) contact worden opgenomen met eventueel bij de begeleiding van de leerling betrokken deskundigen. Op basis van alle beschikbare en verzamelde informatie komt de TLC tot een gefundeerd besluit. In geval de TLC besluit om een leerling niet toe te laten, worden de ouders en school van de desbetreffende leerling hiervan vooraf mondeling op de hoogte gesteld en worden zij in het daaropvolgende schriftelijke besluit over een alternatieve onderwijsmogelijkheid geadviseerd.

De ouder(s)/verzorger(s) kunnen hun kinderen na de open dag aanmelden. Dit kan per post, mail of digitaal via de Overstap Service Onderwijs (OSO). De sluitingsdatum van aanmelding voor klas 1 en zijinstroom verschilt. Dit staat duidelijk vermeld op het desbetreffende aanmeldingsformulier.

Leerlingen die na de sluitingsdatum zijn aangemeld voor één van de scholen van CVO-NF worden, op het moment dat er geen plaatsingsmogelijkheden zijn op de desbetreffende school, op de wachtlijst geplaatst. Mochten er op een later tijdstip weer plaatsingsmogelijkheden zijn dan kunnen de leerlingen, indien wordt voldaan aan de voorwaarden, alsnog worden toegelaten.

Bij binnenkomst wordt een aanmelding door de leerlingadministratie (LLA) gecontroleerd en indien nodig compleet gemaakt. Hierbij moet worden gedacht aan het opvragen van ontbrekende documenten als: verklaringen, beschikbare diagnostiek etc. Navraag op inhoud wordt door de desbetreffende TLC gedaan. De ouder(s)/verzorger(s)/leerling ontvangen binnen 5 werkdagen een ontvangstbevestiging.

In de week voor de meivakantie worden door de LLA eerst de basisscholen geïnformeerd over de plaatsingen, vervolgens worden de plaatsingsbrieven door de LLA verstuurd naar de leerling/ouder(s)/verzorger(s). Dit in overleg met de voorzitter van de TLC. In deze brief wordt de kennismakingsdag vermeld. Ook wordt aangegeven dat er geen garanties zijn dat de kinderen kunnen worden geplaatst naar aanleiding van een eventuele ophoging van het uitstroomadvies van de basisschool op basis van de eindtoets. Dit in verband met plaatsingsmogelijkheden op de desbetreffende school.

---

¹ Aanmeldingsformulieren en profielkeuzeformulieren zijn te downloaden via de websites van de scholen.

Voor toelating tot dit gewijzigde onderwijsniveau moeten de basisscholen een formulier invullen met een onderbouwing (ondertekend door de schooldirecteur) en een kopie van de eindtoets aanleveren. Deze documenten dienen naar de voorzitter van de TLC Onderbouw te worden gemaïld, waarna wordt gekeken of de ophoging kan worden verwerkt. Hierbij worden eerst de reeds aangemelde leerlingen verplaatst, daarna leerlingen die op basis van de ophoging alsnog bij één van onze scholen zijn aangemeld.

Als er plaatsingsmogelijkheden zijn dan wordt dit door de voorzitter van de TLC doorgegeven aan de LLA. Hier worden nieuwe plaatsingsbrieven verstuurd naar de desbetreffende basisschool en leerling/ouder(s)/verzorger(s). De LLA plaatst de onderbouwing en de kopie van de eindtoets in Magister. Kan de leerling niet geplaatst worden dan wordt, nadat er telefonisch contact is geweest door de voorzitter van de TLC, ook nog een brief door de LLA naar de basisschool en leerling/ouder(s)/verzorger(s) gestuurd.

4. Toelating tot gymnasium klas 1

Leerlingen met een plus- of basisprofiel vwo² volgens de Plaatsingswijzer zijn toelaatbaar tot de eerste klas van het gymnasium. De geschiktheid voor het gymnasium blijkt voorts uit een goede leermotivatie, creatief denkvermogen en voldoende doorzettingsvermogen. Een goede werkhouding is een vereiste.

Leerlingen met een disharmonisch- of bespreekprofiel kunnen in bepaalde gevallen toelaatbaar zijn; hiervoor geldt dat een onderbouwing c.q. verklaring door de leerkracht dient te worden meegezonden bij de aanmelding.

5. Toelating vanaf klas 2 vmbo/havo/vwo

Toelating kan alleen plaatsvinden als de leerling beschikt over:

- Een overgangsbewijs naar het onderwijsniveau en leerjaar waarvoor de leerling wordt aangemeld;
- Een positief advies van de toeleverende school.

Bij zij-instroom kijkt de TLC altijd naar de reden waarom een leerling wil overstappen. Hiervoor kan er met de leerling en ouder(s)/verzorger(s) een intakegesprek worden gevoerd en vraagt de TLC in alle gevallen informatie op van de toeleverende school. Deze informatie wordt gebruikt bij het nemen van een toelatingsbesluit. Ook wordt er gekeken of er een passende plek is.

6. Toelating tot alternatieve onderwijsconcepten

- **Mavo XL**

De mavo XL wordt aangeboden op CSG Comenius Esdoorn. De leerlingen krijgen een verzwaard mavo-programma aangeboden, waarbij wordt onderzocht of een overstap naar de havo, op de kortere of langere termijn, tot de mogelijkheden behoort. Leerlingen kunnen hier een plek krijgen met als schooladvies mavo plusprofiel of mavo-havo.

Als een leerling is aangemeld kan de leerkracht van groep 8 om extra informatie worden gevraagd als aanvulling bij het Onderwijskundig Rapport. Op basis van deze informatie kan worden ingeschat of de leerling qua persoonlijkheidskenmerken op zijn plek lijkt binnen de XL. Mocht hier sprake van zijn, dan wordt hierover uiteraard ook met de ouder(s)/verzorger(s) afgestemd.

---

² Vwo is een verzamelnaam voor gymnasium en atheneum

- **@Forum**

Dit vernieuwende concept wordt uitgevoerd op CSG Comenius @Forum. Leerlingen met mavo-niveau doorlopen de klassen 1-4, leerlingen met havo-niveau of vwo-niveau doorlopen hier de klassen 1-3 en vervolgen de tweede fase op CSG Comenius Mariënborg.

Leerlingen kunnen hier een plek krijgen met als schooladvies mavo, mavo plusprofiel/mavo-havo, havo, havo-plusprofiel/havo-vwo of vwo.

Als een leerling wordt aangemeld dient de leerkracht van groep 8 op het aanmeldingsformulier informatie in te vullen als aanvulling bij het Onderwijskundig Rapport. Op basis van deze informatie kan worden ingeschat of de leerling qua persoonlijkheidskenmerken op zijn plek lijkt binnen @Forum (zie bijlage 4). Voordat een definitief toelatingsbesluit genomen wordt, vindt er een intakegesprek plaats waarin de leerling zichzelf presenteert.

Loting @Forum

Op basis van betrouwbare prognoses proberen we plek te hebben voor alle aangemelde leerlingen. Mocht het aantal aangemelde leerlingen toch nóg hoger zijn dan onze prognoses aangeven, dan zullen we voor een loting moeten kiezen. Dit betreft alleen de school @Forum.

Op de website van *CSG Comenius – ouders – aanmelding en toelating* staat vermeld hoe een eventuele loting wordt georganiseerd.

- **Vmbo Gemengde Leerweg (GL)**

Deze vmbo-opleiding wordt aangeboden op CSG Comenius Zamenhof. Een opleiding voor leerlingen met een vmbo-advies die goed kunnen leren, maar daarnaast ook graag praktisch bezig zijn. De opleiding is bedoeld voor leerlingen die het schooladvies vmbo-theoretisch/mavo 'basisprofiel' of vmbo-kader 'plusprofiel' krijgen. Deze opleiding staat qua niveau gelijk aan de theoretische leerweg binnen het vmbo (mavo) en biedt dezelfde doorstroommogelijkheden.

7. Specifieke instroom

Toelating tot een examenjaar

Dit kan slechts in uitzonderlijke gevallen plaatsvinden, aangezien het PTA (Programma van Toetsing en Afsluiting) niet slechts het examenjaar bestrijkt. Het is derhalve niet aan te raden om nog van school te veranderen binnen deze eindfase van het onderwijsprogramma van de leerling. Een uitzondering kan gelegen zijn in een verhuizing of een bijzondere omstandigheid in de persoonlijke situatie van de leerling.

Toelating tot havo 4 vanuit mavo-vmbo-tl 4/vmbo-gl 4

Voor toelating gelden de onderstaande criteria. Van deze regeling kan worden afgeweken indien er sprake is van buitengewone omstandigheden, dit uiteindelijk ter beoordeling van de Toelatingscommissie.

De criteria zijn:

- De decaan/leidinggevende van de toeleverende school ondersteunt de aanmelding met een positief advies.³
- Voor de vakken waarin examen is gedaan, is het gemiddelde eindexamencijfer tenminste een 6.8.^{4 - 5}
- Voor de kernvakken Nederlands, Engels en Wiskunde is het gemiddelde eindexamencijfer tenminste een 5.5.

³ Bij het geven van een advies wordt met name gekeken of een leerling met voldoende inzet en resultaat heeft deelgenomen aan een of meerdere aansluitingsmodules, waarvan tenminste die van Wiskunde (dit laatste geldt niet voor leerlingen met het profiel C&M).

⁴ Onder eindexamencijfer wordt verstaan het gemiddelde van SE en CE na het tweede tijdvak. Voor Maatschappijleer geldt het SE-cijfer als eindexamencijfer. Het vak Rekenen blijft buiten de berekening.

⁵ Wanneer examen is gedaan in acht vakken speelt het achtste vak geen rol in de beoordeling van toelaatbaarheid als dit vak niet wordt gekozen.

Per profiel gelden de volgende aanvullende eisen:

- Profiel C&M: examen gedaan in Frans of Duits met minimaal een 5.5 als eindexamencijfer.
- Profiel E&M: examen gedaan in Wiskunde met minimaal een 6.8 als eindexamencijfer.
- Profiel N&G: examen gedaan in Scheikunde en Wiskunde met minimaal een 6.8 als eindexamencijfer per vak. Bij de keuze voor Natuurkunde: examen gedaan in Natuurkunde met minimaal een 6.8 als eindexamencijfer.
- Profiel N&T: examen gedaan in Natuurkunde, Scheikunde en Wiskunde met minimaal een 6.8 als eindexamencijfer per vak.

Een intakegesprek met leerling en ouder(s)/verzorger(s) kan deel uitmaken van de toelatingsprocedure, dit ter beoordeling aan de Toelatingscommissie.

Ten aanzien van de aanmelding van leerlingen uit het MBO stellen de scholen van CVO-NF zich zeer terughoudend op, waarbij opgemerkt dat de hierboven geformuleerde toelatingseisen ook voor deze leerlingen van toepassing zijn.

Voor de hier genoemde mogelijkheden geldt, dat er altijd contact wordt opgenomen met de toeleverende school, zodat er duidelijke onderbouwing plaatsvindt op basis van een opgebouwd overzicht van de schoolresultaten. Dit ter interpretatie van de Toelatingscommissie.

Toelating tot vwo 5

Voor leerlingen die hun havodiploma hebben behaald en die kiezen voor een vervolg binnen vwo 5 gelden de volgende voorwaarden:

- De decaan/leidinggevende van de toeleverende school ondersteunt de aanmelding met een positief advies.
- Voor de vakken waarin examen is gedaan, is het gemiddelde eindexamencijfer tenminste een 6.8.⁶⁻⁷
- Voor de kernvakken Nederlands, Engels en Wiskunde is het gemiddelde eindexamencijfer tenminste een 6.5; het eindexamencijfer van elk van deze drie vakken bedraagt tenminste een 6.0.
- Wiskunde A of B maakt deel uit van het examenpakket op de havo. Bij voorkeur geldt dit ook voor een tweede moderne vreemde taal, maar hierbij wordt een uitzondering gemaakt voor leerlingen met een extreme bètagerictheid of een verleende vrijstelling vanwege dyslexie.

Een intakegesprek met leerling en ouder(s)/verzorger(s) kan deel uitmaken van de toelatingsprocedure, dit ter beoordeling aan de Toelatingscommissie.

De leerling moet bereid zijn, indien nodig, in de zomervakantie bepaalde (onderdelen van) vakken in te halen. Dit in overleg met de docenten van het vwo.

Van deze regeling kan worden afgeweken indien er sprake is van buitengewone omstandigheden, dit ter beoordeling aan de Toelatingscommissie.

Toelating van leerlingen afkomstig van een gymnasium

Voor leerlingen van een gymnasium die worden aangemeld, zijn er de volgende plaatsingsmogelijkheden:

- De leerling heeft op het gymnasium aangetoond het vwo-niveau aan te kunnen; er is plaatsing mogelijk binnen het vwo.

⁶ Onder eindexamencijfer wordt verstaan het gemiddelde van SE en CE na het 2e tijdvak. Het vak Rekenen blijft buiten de berekening van het gemiddelde eindexamencijfer.

⁷ Wanneer examen is gedaan in acht vakken, mag één vak buiten de berekening van het gemiddelde eindexamencijfer gehouden worden, niet zijnde één van de kernvakken.

- De leerling heeft op het gymnasium aangetoond het vwo-niveau aan te kunnen, exclusief de klassieke talen; er is plaatsing mogelijk binnen het vwo.
- De leerling heeft op het gymnasium aangetoond het vwo-niveau niet aan te kunnen; er is plaatsing mogelijk op de havo.

Voor de hier genoemde mogelijkheden geldt, dat er altijd contact wordt opgenomen met de toeleverende school en dat er duidelijke onderbouwing plaats vindt op basis van een opgebouwd overzicht van de schoolresultaten, dit ter interpretatie van de Toelatingscommissie.

8. Samenstellen klassen/ indelen in klassen

De jaarcoördinator stelt de klassen samen en plaatst een toegelaten leerling in een passende klas. Hierbij wordt zo veel mogelijk rekening gehouden met ingediende verzoeken van ouder(s)/verzorger(s)/leerling(en).

9. Wat is Leerwegondersteunend onderwijs (LWOO)?

Leerwegondersteunend onderwijs (LWOO) is géén aparte leerweg. Het is bedoeld voor die leerlingen die het niveau van het vmbo wel aankunnen, maar extra begeleiding nodig hebben om met succes de eindstreep te halen. Een leerling kan in aanmerking komen voor een aanwijzing LWOO als wordt voldaan aan de criteria die het Samenwerkingsverband Fryslân-Noard, waarbij de school is aangesloten, hiervoor hanteert. Een commissie binnen het Samenwerkingsverband Fryslân-Noard beslist vervolgens over de aanvraag.

Wie komen hiervoor in aanmerking?

Leerlingen die vanuit groep 8 in het basisonderwijs (of de speciale school voor basisonderwijs) doorstromen naar het vmbo. Leerlingen uit groep 7, die al eens gedoubleerd hebben, kunnen eventueel ook in aanmerking komen. Leerlingen die naar havo of vwo gaan, komen niet voor een aanwijzing in aanmerking.

Voor het voortgezet onderwijs is het belangrijk dat leerlingen, die extra hulp nodig hebben, zo'n aanwijzing krijgen. VO-scholen ontvangen hiervoor extra geld, waarmee de aanvullende ondersteuning van de leerlingen betaald kan worden.

Aan welke eisen moet de leerling voldoen?

Hiervoor wordt een onderzoek gedaan. Daarin wordt vastgesteld of de leerling aan het criterium voor LWOO voldoet. Dit is:

- Een leerachterstand van 1,5 tot 3 jaar op twee van de vier vakken: technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en Inzichtelijk rekenen. Een leerling moet in elk geval zo'n achterstand hebben op begrijpend lezen óf inzichtelijk rekenen.

Hoe komt een leerling in aanmerking voor een Aanwijzing LWOO?

Hiervoor is een procedure vastgesteld. Binnen de Plaatsingswijzer, of andere door de basisschool aangeleverde gegevens, wordt gekeken naar de toetsen van groep 8. Is er sprake van bovengenoemde leerachterstanden, dan wordt besloten of de leerling in aanmerking komt voor de aanvraag van LWOO. Er wordt een dossier opgesteld en een aanvraag ingediend bij het Samenwerkingsverband Fryslân-Noard, deze beoordeelt dit dossier. Als de leerling in aanmerking komt voor LWOO, kent het Samenwerkingsverband Fryslân-Noard een "Aanwijzing LWOO" toe. Deze blijft van kracht zolang een leerling in het vmbo onderwijs volgt.

Het leerlingdossier voor aanvraag aanwijzing LWOO omvat de volgende informatie:

- De door het bevoegd gezag gegeven motivering die gebaseerd is op ervaringen met de leerling in het onderwijsleerproces, zoals die onder meer blijken uit het onderwijskundig rapport, als bedoeld in artikel 42 van de Wet op het Primair Onderwijs en artikel 43 van de Wet op de Expertisecentra.
- De leerachterstand van de leerling.
- Indien nodig voor onderbouwing van de keuze LWOO i.p.v. PrO, het intelligentiequotiënt van de leerling.⁸

⁸ Middels een motivatie geeft de aanvragende school bij strijdige criteria aan of men kiest voor een aanvraag voor LWOO of PrO. Hierbij wordt gekeken naar de aspecten leerbaarheid, zelfvertrouwen en kwetsbaarheid.

10. Wat is Praktijkonderwijs (PrO)?

Er is een groep leerlingen voor wie het vmbo te moeilijk is. Bij deze leerlingen is sprake van een zeer aanzienlijke leerachterstand en een beperkte intelligentie. Voor deze leerlingen is er het PrO. Het doel van het PrO is leerlingen voor te bereiden op zelfstandig functioneren in de maatschappij. Het onderwijs is gericht op zelfstandigheid, goed burgerschap en toeleiden naar werk.

Wanneer kan een leerling naar het Praktijkonderwijs?

Hiervoor wordt een onderzoek gedaan. Daarin wordt vastgesteld of een leerling aan de criteria voor het PrO voldoet. Deze criteria zijn:

- Een IQ tussen 55 en 75–80.⁹
- Een leerachterstand van 3 jaar of meer op twee van de vier vakken: technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en inzichtelijk rekenen. Bij deze twee vakken moet in elk geval begrijpend lezen óf inzichtelijk rekenen zitten.

Het leerlingdossier voor aanvraag TLV voor PrO omvat de volgende informatie:

- De door het bevoegd gezag gegeven motivering die gebaseerd is op ervaringen met de leerling in het onderwijsleerproces, zoals die onder meer blijken uit het onderwijskundig rapport, als bedoeld in artikel 42 van de Wet op het Primair Onderwijs en artikel 43 van de Wet op de Expertisecentra.
- De leerachterstand van de leerling.
- Het intelligentiequotiënt van de leerling.
- De zienswijze van de ouders (schriftelijk).

Er wordt een dossier opgesteld en een aanvraag ingediend bij het Samenwerkingsverband Fryslân-Noard. Het Samenwerkingsverband Fryslân-Noard beoordeelt dit dossier. Als een leerling in aanmerking komt, kent het Samenwerkingsverband Fryslân-Noard een “Toelaatbaarheidsverklaring Praktijkonderwijs” toe. Deze blijft van kracht zolang een leerling in het PrO onderwijs volgt.

Schooladvies van de basisschool

Het schooladvies van de basisschool is leidend voor de toelating tot het vmbo, havo en vwo. Voor LWOO en PrO geldt dat niet. Het Samenwerkingsverband Fryslân-Noard bepaalt of een leerling toelaatbaar is tot het PrO of aangewezen is op LWOO.

LWOO staat los van het schooladvies, omdat het een constatering is over de ondersteuning die een leerling naar verwachting nodig heeft na plaatsing in het vmbo. Een basisschool bepaalt dus niet of een leerling in aanmerking komt voor LWOO.

Het PrO is wel een eigen schoolsoort waar een leerling een schooladvies voor kan krijgen. Om daadwerkelijk toegelaten te worden tot het PrO, is een indicatiestelling nodig. Een basisschool kan een advies voor PrO geven, maar dat is niet leidend.

Als een leerling een vmbo-advies heeft gekregen van de basisschool, maar van het samenwerkingsverband Fryslân-Noard een PrO-indicatie krijgt, dan kan de leerling door de ouder(s)/verzorger(s) op het vmbo worden aangemeld. In dat geval is het schooladvies leidend. De ouder(s)/verzorger(s) kunnen er wel voor kiezen om de leerling op het PrO aan te melden waar de leerling ook toelaatbaar is.

Wanneer een leerling een PrO-indicatie heeft en wordt aangemeld bij een vmbo-school, geldt de zorgplicht en wordt gekeken of de juiste ondersteuning kan worden geboden. Indien de leerling LWOO wordt aangeboden, kan de leerling met een PrO-indicatie worden ingeschreven als LWOO-leerling. Daar hoeft geen aparte LWOO-indicatie voor te worden aangevraagd.

⁹ Het IQ-bereik 75 – 80 vormt het grensgebied tussen Leerwegondersteunend onderwijs en Praktijkonderwijs. Vooral de scores bij Begrijpend Lezen, Inzichtelijk Rekenen, Spelling en Technisch Lezen zijn belangrijk bij de keuze LWOO of PrO.

Als de leerling niet de juiste ondersteuning kan worden geboden, wordt er in het kader van de zorgplicht voor gezorgd dat de leerling op een andere passende plek binnen het Samenwerkingsverband Fryslân-Noard kan worden toegelaten.

Voor een uitgebreide beschrijving van de procedure voor de aanvraag van de ondersteuningsmiddelen LWOO en PrO; zie bijlage 3.

11. Bezwaarprocedure

- De besluiten tot weigering van de toelating van een kandidaat leerling worden schriftelijk en met opgave van redenen aan de leerling, en indien deze nog niet de leeftijd van 21 jaar heeft bereikt, ook aan diens ouder(s), voogd(en) of verzorger(s), door of namens het bevoegd gezag bekendgemaakt. Daarbij worden zij gewezen op de in lid 2 genoemde bezwaarmogelijkheid.
- Binnen zes weken na bekendmaking van het besluit tot weigering of tot definitieve verwijdering kan de leerling, dan wel kunnen de ouder(s), voogd(en) of verzorger(s) bezwaar maken bij de directie van de school waarvoor de kandidaat leerling is aangemeld en de directie van de desbetreffende school verzoeken om de eerdere beslissing te heroverwegen. Het bezwaar dient te worden gericht aan de directie van de desbetreffende school van de Vereniging voor Christelijk Voortgezet Onderwijs in Noord-Fryslân, Postbus 193, 8900 AD te Leeuwarden.
- Binnen drie werkdagen na ontvangst van het bezwaarschrift wordt deze ontvangst door de Vereniging voor Christelijk Voortgezet Onderwijs in Noord-Fryslân schriftelijk bevestigd.
- Tenzij het ingediende bezwaarschrift direct kennelijk niet ontvankelijk wordt verklaard, wordt de kandidaat leerling, dan wel de leerling, en indien deze nog niet de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt, ook diens ouder(s), voogd(en) of verzorger(s), in de gelegenheid gesteld over het bezwaarschrift te worden gehoord, alsmede kennis te nemen van de op de besluiten betrekking hebbende adviezen of rapporten.
- De directie van de desbetreffende school kan in het kader van de heroverweging besluiten tevens de voorzitter van de Toelatingscommissie te horen. In dat geval wordt degene(n) die bezwaar heeft (hebben) gemaakt in de gelegenheid gesteld van de opvattingen van de voorzitter van de Toelatingscommissie kennis te nemen, en daarop een reactie te geven, voordat op het bezwaar wordt beslist.
- De directie van de desbetreffende school kan in het kader van de heroverweging besluiten om de Toelatingscommissie opnieuw advies te laten uitbrengen. Degene(n) die bezwaar hebben gemaakt worden in de gelegenheid gesteld een reactie op het nieuwe advies te geven voordat op het bezwaar wordt beslist.
- De directie van de desbetreffende school beslist namens het bevoegd gezag op het bezwaar binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift.

Bijlage 1

Toelatingscommissie Onderbouw

De Toelatingscommissie Onderbouw behandelt de aanmeldingen klas 1 voor alle scholen van de Vereniging voor Christelijk Voortgezet Onderwijs in Noord-Fryslân (CVO-NF). De Coördinator Leerling-ondersteuning CVO-NF is voorzitter van de TLC Onderbouw en vormt samen met vertegenwoordigers van de verschillende scholen de commissie.

Taakstelling

De TLC adviseert de directie(s) over:

- a) Het wel of niet toelaten van een leerling.
- b) Het plaatsen van een leerling in een bepaalde klas binnen een niveaustroom.
- c) Het inzetten van een indicatietraject PrO/LWOO

Elke aangemelde leerling, ongeacht locatie, leerjaar of tijdstip, dient voor toelating de commissie te passeren.

De status van de advisering is bindend, tenzij de betreffende directeur/rector, na een gesprek met betrokken ouder(s)/verzorger(s), zwaarwegende argumenten heeft om hiervan af te wijken.

Werkwijze

- 1) De TLC kan, in voltallige dan wel gedeeltelijke bezetting, op enig moment in het cursusjaar bijeenroepen worden bij tussentijdse aanmeldingen.
- 2) De TLC komt vanaf maart bijeen in een nader te bepalen frequentie en samenstelling om de nieuwe aanmeldingen te behandelen.
- 3) De aanmeldingsdossiers vormen het uitgangspunt t.a.v. genoemde taakstelling.
- 4) In de commissie houden vertegenwoordiger(s) van het VMBO en PrO zich m.n. bezig met taakonderdeel c. Zij worden hierbij administratief ondersteund door een medewerker van de leerlingadministratie. De voorzitter van TLC is eindverantwoordelijk.
- 5) Binnen de TLC worden nadere afspraken gemaakt t.a.v. de verdeling van werkzaamheden.
- 6) Binnen de TLC worden afspraken gemaakt t.a.v. het te volgen tijdpad m.b.t. loting, intake en toelating voor @Forum.
- 7) De voorzitter neemt het initiatief tot het bijeenroepen van de TLC.
- 8) De voorzitter draagt de eindverantwoordelijkheid voor het functioneren van de TLC en is het centrale aanspreekpunt.
- 9) De vertegenwoordiger van een school in de TLC is de contactpersoon naar de betreffende school/de betreffende directie van de school.
- 10) De voorzitter van de TLC legt verantwoording af aan de directies van de scholen binnen CVO-NF over het functioneren van de TLC.

Bijlage 2

Toelatingscommissie Bovenbouw

Samenstelling

De samenstelling van de Toelatingscommissie verschilt per school. De directie van de desbetreffende school is verantwoordelijk voor de samenstelling en het functioneren van de TLC. Veelal bestaat de TLC uit een voorzitter, vertegenwoordiger(s) van onderbouw, bovenbouw en de verschillende onderwijs-niveaus. De TLC Bovenbouw behandelt de aanmeldingen vanaf klas 2.

Taakstelling

De Toelatingscommissie besluit over:

- a) Het wel of niet toelaten van een leerling.
- b) Het plaatsen van een leerling in een bepaalde niveaustroom.

Elke aangemelde leerling, ongeacht locatie, leerjaar of tijdstip, dient voor toelating de commissie te passeren.

Werkwijze

- 1) De commissie kan, in voltallige dan wel gedeeltelijke bezetting, op enig moment in het cursusjaar bijeengeroepen worden bij tussentijdse aanmeldingen.
- 2) De commissie komt vanaf mei bijeen in een nader te bepalen frequentie en samenstelling om de nieuwe aanmeldingen te behandelen.
- 3) De aanmeldingsdossiers vormen het uitgangspunt t.a.v. de genoemde taakstelling.
- 4) Binnen de commissie worden nadere afspraken gemaakt t.a.v. de verdeling van de werkzaamheden.
- 5) Binnen de commissie worden afspraken gemaakt t.a.v. het te volgen tijdpad m.b.t. intake en toelating.
- 6) De voorzitter neemt het initiatief tot het bijeenroepen van de commissie.
- 7) De voorzitter draagt de eindverantwoordelijkheid voor het functioneren van de commissie en is het centrale aanspreekpunt.

Bijlage: 3

Procedure aanvraag ondersteuningsmiddelen LWOO en PrO

Uitgangspunten:

- Het Samenwerkingsverband Fryslân-Noard kiest ervoor om Opting Out toe te passen wat betreft de criteria LWOO. Concreet betekent dit dat voor de LWOO-aanvraag alleen nog de leerachterstanden als criterium gelden, er is geen intelligentiequotiënt (IQ) meer voor nodig.
- De verantwoordelijkheid voor het toekennen van een Aanwijzing LWOO of een Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor PrO is neergelegd bij het Samenwerkingsverband Fryslân-Noard.
- De Aanwijzing voor LWOO en de TLV voor PrO zijn de gehele schoolloopbaan in het VO geldig.
- De Aanwijzing voor LWOO en de TLV voor PrO zijn in heel Nederland geldig. Bij verhuizing hoeft geen nieuwe aangevraagd te worden; ook niet als een Samenwerkingsverband andere dan de landelijke criteria toepast.
- Het is verplicht om gebruik te maken van de vastgestelde screenings- en testinstrumenten, die jaarlijks via een ministeriële regelgeving worden gepubliceerd.
- Voor het bepalen van leerachterstanden wordt in principe gebruik gemaakt van het leerlingvolgsysteem van de basisschool.
- Opstroom: een PrO-beschikking is ook geldig in het LWOO.

CVO-NF is verantwoordelijk voor:

- Het onderzoek.
- De communicatie met ouders.
- De aanvraag voor deze vorm van extra ondersteuning.
- De monitoring van de eigen leerlinggegevens.

Aanvraag indienen

CVO-NF onderzoekt of aangemelde leerlingen in aanmerking komen voor PrO op basis van de wettelijke criteria en voor LWOO op basis van de criteria zoals die binnen Samenwerkingsverband Fryslân-Noard gelden. De (gemotiveerde) aanvraag voor extra ondersteuning wordt, na overleg met ouders, ingediend door het bevoegd gezag van de school voor vmbo of PrO.

Het Samenwerkingsverband Fryslân-Noard bewaart, conform de wetgeving inzake Passend Onderwijs, de aanvraag voor een aanwijzing LWOO of een TLV PrO maximaal 2 jaar nadat de leerling is uitgeschreven op het VO. Het onderliggende dossier hoeft bij een aanvraag niet meegestuurd te worden. CVO-NF bewaart het onderliggende dossier conform de daarvoor geldende voorschriften.

Het Samenwerkingsverband Fryslân-Noard controleert steekproefsgewijs jaarlijks en systematisch een aantal onderliggende dossiers. Indien nodig voor advies en/of besluitvorming kan het Samenwerkingsverband Fryslân-Noard dit dossier opvragen.

Inhoud dossier voor aanvraag ondersteuning PrO en LWOO

CVO-NF legt een dossier aan voor de leerling waar zij een aanvraag voor doet. Het dossier (Inrichtingsbesluit WVO artikel 15d) omvat:

- De motivering van de aanvraag.
- Het Onderwijskundig Rapport van de school van herkomst. *
- Gegevens van de 4 leergebieden (TL, BL, SP, IR) uitgedrukt in dle's (toetsgegevens*).
- Bij een aanvraag TLV PrO: Intelligentiegegevens (IQ-profielblad*).
- Indien in uitzonderlijke gevallen voor een leerling met leerachterstanden op begrijpend lezen én inzichtelijk rekenen in het praktijkonderwijsgebied ($LA \geq 0,50$) een Aanwijzing LWOO wordt aangevraagd, zijn IQ gegevens een vereiste ter onderbouwing van de motivering (IQ-profielblad*).

- Bij twijfel over de keuze LWOO of PrO wordt aangeraden intelligentiegegevens mee te nemen in de afweging.
- Bij een aanvraag TLV PrO een zienswijze van de ouder(s)/wettelijke vertegenwoordiger(s).*

De onderdelen met een * hoeven niet meegestuurd te worden met de aanvraag, maar moeten wel op de aanvragende school aanwezig zijn.

Toelichting onderdeel leerachterstand (LA):

De LA van de leerling is de uitkomst van 1 minus (DLE/DL), waarin DLE de afkorting is van didactische leeftijdseenheden en het aantal maanden onderwijs dat behoort bij het niveau dat de leerling feitelijk heeft bereikt. DL is de afkorting van didactische leeftijd en is het aantal maanden dat een leerling vanaf groep 3 in de perioden van september tot en met juni was ingeschreven bij een school als bedoeld in artikel 1 van de Wet op het Primair Onderwijs of een school voor speciaal onderwijs als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de Expertisecentra.

Landelijke criteria Praktijkonderwijs (PrO)

In het Inrichtingsbesluit WVO artikel 15d wordt beschreven op basis van welke wettelijke criteria een aanvraag voor PrO mag worden toegewezen. Het Samenwerkingsverband Fryslân-Noard wijst de aanvraag voor PrO uitsluitend toe indien er sprake is van:

- IQ 55 tot en met 80.
- Een leerachterstand van 3 jaar of meer op tenminste twee van de vier domeinen inzichtelijk rekenen, begrijpend lezen, technisch lezen en spellen, ten minste één van deze twee domeinen inzichtelijk rekenen of begrijpend lezen betreft en deze leerachterstand gelijk is aan of groter is dan 0,5.

Het leerlingdossier voor aanvraag TLV voor PrO omvat de volgende informatie:

- De door het bevoegd gezag gegeven motivering die gebaseerd is op ervaringen met de leerling in het onderwijsleerproces, zoals die onder meer blijken uit het Onderwijskundig Rapport, als bedoeld in artikel 42 van de Wet op het Primair Onderwijs en artikel 43 van de Wet op de Expertisecentra.
- De leerachterstand van de leerling.
- Het intelligentiequotiënt van de leerling.
- De zienswijze van de ouders (schriftelijk).

Criteria LWOO

(Eigen criteria Samenwerkingsverband Fryslân-Noard in het kader van Opting Out.)

Het samenwerkingsverband Fryslân-Noard wijst de aanvraag voor LWOO uitsluitend toe indien er sprake is van:

- Een leerachterstand van 1,5 tot 3 jaar op tenminste twee van de vier domeinen inzichtelijk rekenen, begrijpend lezen, technisch lezen en spellen, ten minste één van deze twee domeinen inzichtelijk rekenen of begrijpend lezen betreft en deze leerachterstand is gelegen binnen de bandbreedte van 0,25 tot 0,5.

Het leerlingdossier voor aanvraag aanwijzing LWOO omvat de volgende informatie:

- De door het bevoegd gezag gegeven motivering die gebaseerd is op ervaringen met de leerling in het onderwijsleerproces, zoals die onder meer blijken uit het Onderwijskundig Rapport, als bedoeld in artikel 42 van de Wet op het Primair Onderwijs en artikel 43 van de Wet op de Expertisecentra.
- De leerachterstand van de leerling.
- Indien nodig voor onderbouwing van de keuze LWOO i.p.v. PrO, het intelligentiequotiënt van de leerling.

Tijdstip van indiening van de aanvraag

De aanvraag moet uiterlijk 12 weken voor 1 oktober zijn ingediend (1 juli). Hierbij is rekening gehouden met de wettelijke termijn van maximaal 10 weken (in het kader van de zorgplicht) tussen inschrijving en plaatsing op een passende onderwijsplek. Indien een leerling pas na de zomervakantie wordt aangemeld bij een school voor VO en in aanmerking komt voor LWOO of PrO dan treedt de spoedprocedure in werking.

Deskundigenadvies

Voor het afgeven van een aanwijzing voor LWOO en een TLV voor het PrO zijn een tweetal deskundigheidsadviezen verplicht. Namens CVO-NF wordt een advies gegeven door de voorzitter van de TLC Onderbouw. Het andere advies wordt gegeven door een lid van de Permanente Commissie Leerlingondersteuning Passend Onderwijs (PCL-PaO) (zijnde een psycholoog /orthopedagoog).

Grensvlak LWOO en PrO (strijdige criteria).

Voor een leerling die wat intelligentiequotiënt of leerachterstand betreft, voldoet aan de vereisten voor toelaatbaarheid tot het PrO en die wat de overige vereisten betreft voldoet aan de vereisten om aangewezen te zijn op het LWOO, kan een leerling toelaatbaar worden verklaard tot PrO of aangewezen worden op het LWOO, afhankelijk van de door het bevoegd gezag gegeven motivering.

In geval van twijfel bij leerlingen in het grensgebied LWOO en PrO wordt een intelligentieonderzoek afgenomen. Indien in uitzonderlijke gevallen voor een leerling met leerachterstanden op begrijpend lezen én inzichtelijk rekenen in het PrO-gebied ($LA \geq 0,5$) een Aanwijzing LWOO wordt aangevraagd, zijn IQ-gegevens ter onderbouwing van de motivering vereist.

Middels een motivatie geeft CVO-NF bij strijdige criteria aan of er wordt gekozen voor een aanvraag voor LWOO of PrO. Hierbij wordt gekeken naar aspecten als leerbaarheid, zelfvertrouwen, kwetsbaarheid. De PCL-PaO neemt dit mee in haar advies en de directeur in het besluit. Indien er een afwijkend advies/besluit genomen gaat worden, wordt dit voor de uiteindelijke besluitvorming besproken met de aanvragende school. Mocht blijken dat er, afwijkend van de aanvraag, een ander besluit gevraagd wordt dan hoeft de aanvraag niet opnieuw te worden ingediend, maar geschiedt dit op basis van de gegevens die zijn ingediend bij de oorspronkelijke aanvraag.

Termijnen

Het Samenwerkingsverband Fryslân-Noard meldt binnen 2 weken of de aanvraag compleet is. Als dit niet het geval is zijn er 2 weken de tijd om de aanvraag compleet te maken. Dit met inachtneming van de wettelijk termijn van maximaal 10 weken in het kader van de zorgplicht.

Beroep en bezwaar

De PCL-PaO brengt een advies uit aan de directeur van het Samenwerkingsverband Fryslân-Noard. De directeur besluit over het afgeven van een aanwijzing voor LWOO en een TLV voor PrO. Indien ouders en/of scholen het niet eens zijn met een besluit van het Samenwerkingsverband Fryslân-Noard bestaat de mogelijkheid om hiertegen in bezwaar te gaan bij de landelijke geschillencommissie Passend Onderwijs waarbij het Samenwerkingsverband Fryslân-Noard is aangesloten.

Communicatie met ouders

De scholen van CVO-NF dienen de aanvraag voor LWOO of PrO in na overleg met ouder(s)/verzorger(s) (conform de wet op het Voortgezet Onderwijs). Zodra het besluit tot het wel of niet afgeven van een aanwijzing voor LWOO of de TLV voor PrO genomen is, krijgen zowel de aanvragende school als de ouder(s)/verzorger(s) hiervan op korte termijn bericht van het Samenwerkingsverband Fryslân-Noard.

Aanvraag bijzondere groepen:

Criteria en dossierinhoud

In het Inrichtingsbesluit WVO artikel 15e wordt de aanvraag voor bijzondere groepen leerlingen beschreven. De aanvraag voor bijzondere groepen leerlingen kan alleen ingediend worden door een PrO-school. De voorwaarden zijn:

- Scores op de criteria in het grensvlak van het LWOO en PrO.
- Naar het oordeel van het bevoegd gezag een toegenomen problematiek heeft, nadat de beslissing is genomen dat de leerling op LWOO is aangewezen.
- Naar het oordeel van het bevoegd gezag een stapeling van andersoortige problematiek heeft dan wordt beoordeeld in het onderzoek of de leerling is aangewezen op LWOO of PrO.
- Beschikt over een toelaatbaarheidsverklaring voor het speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs van een Samenwerkingsverband als bedoeld in artikel 1 van de wet of artikel 1 van de Wet op het Primair Onderwijs dan wel een ontwikkelingsperspectief.
- Voldoet aan het intelligentiequotiëntcriterium of leerachterstandscriterium voor toelating tot het PrO, bedoeld in artikel 15d, vierde lid, blijkens gegevens die gebaseerd zijn op screenings- of testinstrumenten als bedoeld in artikel 15d, tweede lid.
- Naar het oordeel van het bevoegd gezag, ongeacht een dergelijk intelligentiequotiënt of een dergelijke leerachterstand, een zodanige problematiek heeft dat toelaatbaarheid tot het PrO geboden is.

Dossierinhoud:

Het Samenwerkingsverband Fryslân-Noard baseert de beschikking over de toelaatbaarheid tot het PrO uitsluitend op de volgende, bij de aanvraag gevoegde, gegevens:

- Een kopie van de beslissing dat de leerling is aangewezen op LWOO, of een kopie van de TLV voor het speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs, dan wel een kopie van het ontwikkelingsperspectief.
- De op schrift gestelde zienswijze en instemming van de ouders.
- Een motivering waaruit blijkt dat de leerling voldoet aan de voorschriften, bedoeld zoals beschreven onder de voorwaarden.

Een leerlingdossier dat in elk geval bevat:

- a) Het ontwikkelingsperspectief of de onderwijskundige rapportage over de leerling.
- b) Een beschrijving van de activiteiten van het verwijzende bevoegd gezag in het kader van de begeleiding van de leerling en van de resultaten van die activiteiten.
- c) Een document dat aangeeft welke externe deskundigen voor advies of hulp zijn ingeschakeld bij de begeleiding van de leerling.
- d) Een beschrijving van de risico's die zich naar verwachting zullen voordoen indien de leerling voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs, speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs blijft volgen.
- e) Mogelijk relevante test- en toets gegevens.

Op grond van artikel 10g, vijfde lid, van de wet kan tevens een aanvraag voor toelaatbaarheid tot het PrO bij een samenwerkingsverband worden ingediend voor een leerling voor wie het ondersteunings- en onderwijsaanbod van het PrO naar het oordeel van dat bevoegd gezag het beste aansluit bij de behoeften van deze leerling en die het vmbo of de mavo bezoekt en op LWOO is aangewezen.

Bijlage: 4

@Forum is een nieuw onderwijsconcept, waarin de persoonlijke ontwikkeling van de leerling centraal staat. Naast kennis zijn in dit onderwijsconcept ook competenties van belang. Hieronder ziet u de competenties, met de daarbij horende indicatoren, die wij van belang achten voor de leerlingen op @Forum. Dit formulier is onderdeel van het aanmeldingsformulier Onderbouw en moet bij een aanmelding voor @Forum door de basisschool worden ingevuld.

@Forum - Aanvulling bij het onderwijskundig rapport

Hier ziet u de competenties die erg belangrijk zijn voor de leerlingen op @Forum. Wilt u bij de indicatoren aangeven hoe u de leerling waardeert, zo mogelijk met een korte toelichting?

(1=uitstekend, 2=goed, 3=voldoende, 4=extra aandacht besteden, 5=extra begeleiding nodig)

De leerling	1	2	3	4	5	Toelichting
Samenwerken						
is bereid en in staat met anderen samen te werken						
neemt initiatief tot samenwerken met anderen						
staat open voor feedback van anderen						
Zelfstandig werken						
is in staat om zelfstandig taken uit te voeren						
is in staat om zelf keuzes te maken om de uitvoering van een taak te kunnen continueren						
Onderzoekende houding						
is intrinsiek gemotiveerd (bv door nieuwsgierigheid) om nieuwe dingen te willen leren en te ontdekken						
Flexibiliteit						
kan zich aanpassen aan veranderende omstandigheden (omgeving, werkwijze, taken, gedragingen van anderen)						
gaat problemen niet uit de weg maar zoekt naar oplossingen						
Reflectie						
kan over zijn/haar eigen gedrag en gemaakte keuzes nadenken						
Plannen						
is in staat om zijn/haar taken te plannen						
kan zich aan een planning houden						